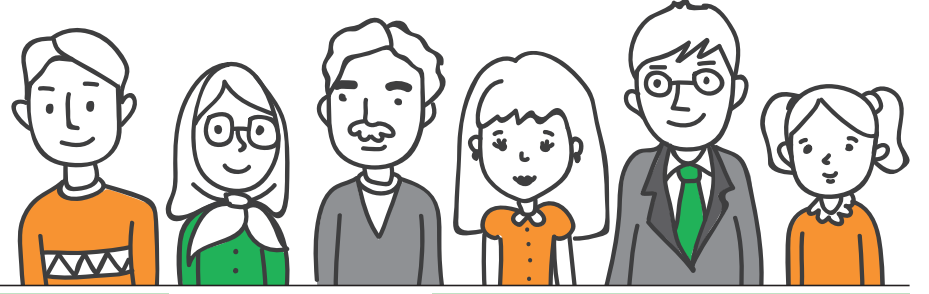

Добрі Сусіди

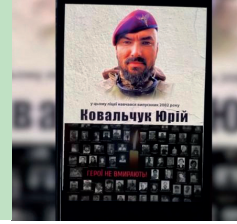
Як оформити спадщину у період воєнного часу

Стор. 3

В пам'ять про загиблих героїв почали створювати цифрові пам'ятники

Стор. 5

Як у «Сігнет-Центрі» навчалися петриківському розпису

Стор. 8

"Бабусі та дідусі приходили і плакали, їх треба було відволікти від наших реалій"

У «Ба і Ді клубі» вивчають англійську, опановують фінансову та комп'ютерну грамотність і займаються хендмейдом

Вже четвертий рік у Івано-Франківську працює громадська організація «БА і Ді клуб». Створили її пенсіонерки-активістки Галина Плотницька та Віра Терпелевич

Діана Редька

Галина Плотницька каже: «Мені 64 роки. Мої четверо онуків не дають мені можливості забути про рух, ігри та радість. Я завжди була активною, цікавилася сучасними науковими розробками та використанням технологій

для полегшення життя. Тому почуваюся дуже комфортно у своєму віці. Але спілкуючись із однолітками чи навіть молодшими людьми, усвідомила, що для більшості людей вік — проблема.

Далі на стор. 2

Як український бізнес вийшов на закордонні ринки і з якими проблемами зіткнулися підприємці

«Війна почалась якраз у той день, коли я мала відкривати свій перший ювелірний магазин у Києві. Тоді я випустила колекцію оригінальних авторських прикрас зі срібла: масивні сережки та браслети, а також ряд прикрас для чоловіків. Акцент робила на доступності та оригінальності», — каже Анна Немиряк із Києва

Наталія Столярчук

Жінка пригадує, що в перші місяці війни торгівля не йшла. Гроші, які вона взяла в кредит, треба було віддавати, а прикраси ніхто не купував. Тоді вона зібрала всю колекцію та разом із сином та дочкою поїхала до Варшави.

«Вже коли була в безпеці, почала задумуватися, що робити з тими виробами. Почала виставляти їх у соцмережах, у групах, де були українці. Купували їх неохоче, бо людям було не до того. Проте вихід знайшовся. Якось я

прочитала про приїзд акторки Анджеліни Джолі до Львова. Тоді їй подарували срібну каблучку з картою України від виробника з Хмельницького "Онік". І я помітила, що люди шукають такі каблучки. Так і з'явилася ідея переплавити свої вироби і зробити патріотичну колекцію», — згадує ювелірка.

Анна почала з виробництва срібних перснів, продавала їх по 750 гривень.

Далі на стор. 4

Від лаборанта – до завідувача лабораторії, від тракториста – до агронома: можливості кар'єрного росту у «Сігнеті»

Аграрна галузь дає сьогодні можливості для професійного розвитку однаково і хлопцям, і дівчатам; як студентам, так і працівникам із багаторічним досвідом

Діана Редька

Головне — бажання постійно навчатися, адже агросектор розвивається досить швидкими темпами. У цьому переконалася і Владислава Лопатинська, яка одразу після закінчення Могилів-Подільського технологічного коледжу почала працювати лаборантом на елеваторі у «Сігнеті».

«У 2019 році з липня по серпень я проходила практику у "Сігнеті", на елеваторі тоді якраз приймали пшеницю. Ознайомилася з роботою елеватора, дізналася, як працює лабораторія, змогла взяти участь у лабораторних дослідженнях. Нас гарно зустріли у "Сігнеті", розповідали про всі процеси, показували детально, як проходить робота в лабораторії.

Далі на стор. 6

 cygnet

Гаряча лінія

За номером телефону **0-800-303-036** продовжує роботу гаряча лінія «Сігнета». Тут можна отримати відповіді на питання, що стосуються земельних питань, співпраці з агрохолдингом, а також виплат за паї. Усі дзвінки — безкоштовні.

«Бабусі та дідуся приходили і плакали, їх треба було відволікти від наших реалій»

Початок на стор. 1

Тому я вирішила створити "БА і ДІ клуб" як варіант вирішення цієї проблеми. Наш клуб показує, що старіти можна спілкуючись, навчаючись та втілюючи свої давні мрії».

Сьогодні у «БА і ДІ клубі» вивчають англійську, опановують фінансову та комп'ютерну грамотність і займаються хенд-мейдом. Це далеко не весь перелік занять. Як каже засновниця клубу, вони роблять усе, що їм до душі. А від початку війни ще й волонтерять для ЗСУ та ВПО.

«У нас є графік, у якому кожен день розписаний. Наприклад, понеділок – день тіла. Ми запрошуємо медиків, студентів і реабілітологів, які могли б провести майстер-класи та поговорити з нами про все, що стосується нашого тіла. Запрошуємо науковців і митців на лекції, влаштовуємо кінопокази, збираємо свою бібліотеку і плануємо зробити ще й книжковий клуб. А по суботах збираємось на чаювання», – розповідає пані Галина.

Бабусь навчають бути нянями

Щоб підтримати клуб матеріально, активісти створили соціальне підприємство «Ба і Ді фрілансери». До вересня 2022 р. у них був власний хаб, кімната для роботи з дітьми та «Школа нянь». Остання для бабусь триває місяць, у якому тиждень – це лекції, а потім практичні заняття і майстер-класи. Після цього «дипломовані» бабусі-няні активно йдуть на допомогу мамам, які до них звертаються.

«Коли батькам немає з ким залишити дітей, їх приводять до нас, ми з ними робимо домашні завдання. А ще у нас були вчителі-предметники, які займалися репетиторством. На сайті батьки можуть замовити «експрес-няню» або помічницю. Щотижня мали одне-два замовлення. Батьки спочатку знайомилися з бабусею, а тоді домовлялися про роботу. Крім того, деякі приватні навчальні заклади теж знають про нас. Звідти телефонують і кажуть, що їм потрібен кухар або помічник на кухню. Ми й там працюємо, якщо є

У клубі є графік занять, за яким учасники проводять дозвілля. Сюди запрошують митців, лекторів і проводять вільний час із користю

потреба», – розказує Галина Плотницька.

До навчання почали залучати дітей

Почувши на «Суспільному» про конкурс регіональних програм для непрофесійних кінематографів, «БА і ДІ клуб» спільно з науковим містечком «Нова енергія» запропонували зняти фільм про те, як діти можуть навчити бабусь користуватися комп'ютерною технікою. Так з'явилась ідея фільму «А хто навчить бабусю?».

«На кастинг прийшло близько 40 людей. А ми мали вибрати тільки шістьох. У нас було три дідуся, три бабусі і шестеро діток. Це дуже цікава програма. Маленькі діти вчать бабусь і дідусів користуватися гаджетами, інтернетом, робити оплату комунальних послуг онлайн – словом, навчають усіх тих речей, які потрібні в житті. Зрозуміло, що такі фільми не навчають усього

Засновниця «БА і ДІ клубу» Галина Плотницька

повністю, але вони бодай повернуть увагу людей і пояснять, що то не складно, всього лише треба захотіти», – говорить Галина Плотницька.

До «БА і ДІ клубу» приєднується багато людей. За словами пані Галини, залишаються ті, у кого не зникла дитяча цікавість до життя та бажання чогось навчитися.

«Ми свідомі того, що все-таки у нас така категорія бенефіціарів, яка не може бути постійною. Наші ряди можуть поповнюватися новими людьми, а якісь можуть і відходити з різних причин. Ми цим не переймаємося. Є дуже активний кістяк, який хоче працювати», – каже вона.

Допомагають знайти друзів старшим переселенцям

З початку війни Галина Плотницька разом із керівницею центру «Я – Маріуполь» **Ольгою Крохмальовою** реалізували ще один проект. Вони відкрили гуманітарний хаб «Ба і Ді Маріуполь» для вимушених переселенців старшого віку. Таким чином, за словами Ольги Крохмальової, бабусі та дідуся зможуть краще адаптуватися у чужому місті, знайти нових друзів і відволіктися від переживань.

У хабі навчають цифрової та правової грамотності, також тут проводяться тематичні творчі зустрічі, майстер-класи і тренінги пізнавально-терапевтичного спрямування.

«Бабусі і дідуся приходили і

плакали, їх треба було відволікти від наших реалій. Я запропонувала свою допомогу. Спочатку вчила користуватися гаджетами, далі ми показали наш проєкт "А хто навчить бабусю?". Також організували тренінги з базової юридичної освіти. Потім ми разом для хлопців із Бахмуту наліпили шість відервареників, почали в'язати шкарпетки для бійців у госпіталь. Відчуття причетності лікує. Як тільки людина починає займатися тим, що важливо для того, хто у ще гіршій ситуації, ніж вона сама, вона починає підійматися, рости, і це її адаптує до нашого життя», – каже Галина Плотницька.

За її словами, вона вже залучила до хабу «Ба і Ді Маріуполь» грантову підтримку від Zagory Foundation у розмірі 300 тис. грн.

У Житомирі теж відкрили клуб «Ба і Ді»

«Найважливіше – акцент на сучасні тенденції. Ми будемо фотографуватися, але перед тим робитимемо учасникам зачіски, макіяж. Вони будуть переодягатися і перевтілюватися у нові образи. Також будемо займатися йогою, фітнесом, читанням просто неба. Головне – омолодити душу, щоб відвідувачі клубу відчували себе потрібними і молодими», – каже організаторка заходу **Ілона Колодій**.

«Наш клуб показує, що старіти можна спілкуючись, навчаючись та втілюючи свої давні мрії»

Усім місцевим бабусям та дідусям Галина Плотницька рекомендує: «Треба гуртуватися, знаходити собі нових друзів, шукати серед гурту ініціативних людей, які могли б усіх організувати. Зі свого досвіду скажу: тільки тоді, коли помер мій чоловік, я зрозуміла, яку хорошу справу ми почали. Бо саме тоді відчула, що таке підтримка колег. Обов'язково треба шукати собі подібних. Чудово, що є клуб, що є місце в місті, де все по-нашому. Дуже хочемо, щоб усі до нас приходили, як додому, щоб усім було тепло, затишно і добре».

Документи на прийняття спадщини можна надсилати поштою

Питання спадкування в умовах воєнного стану стало неабияк актуальним та нагальним. А вже стрічка новин ледве не щодня, на жаль, сповіщає про загибель цивільних і військових українців

Діана Редька

Як в умовах війни оформити спадок, які строки прийняття спадщини та хто може посвідчувати заповіти — про ці та інші особливості спадкування розповідає нотаріус селища міського типу Оратів Вінницького району **Олена Кравченко**.

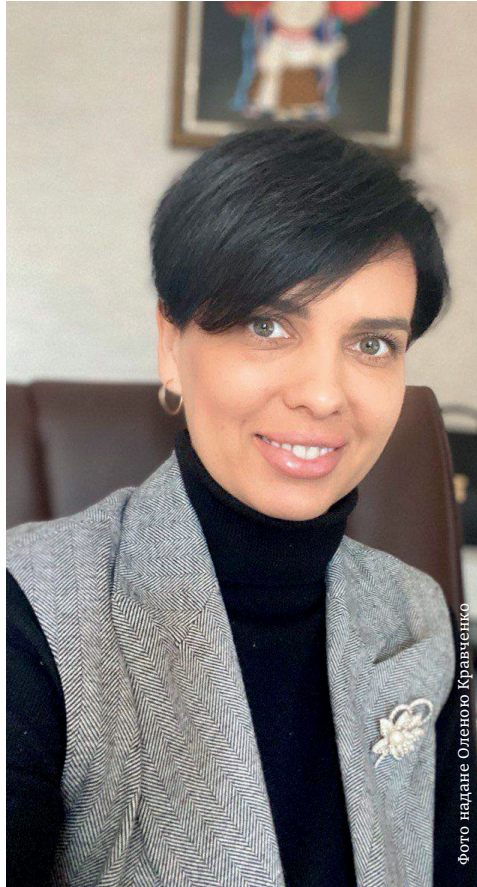
«Хочу насамперед нагадати, що спадкування — це перехід прав та обов'язків (спадщини) від фізичної особи, яка померла (спадкодавця) до інших осіб (спадкоємців). Спадкування здійснюється за заповітом або за законом. Спадкоємцями за заповітом і за законом можуть бути як фізичні, так і юридичні особи», — роз'яснює Олена Кравченко.

Правила прийняття спадщини в Україні на період воєнного стану дещо змінилися. Насамперед, змінилися терміни подачі заяви про прийняття чи відмову від спадщини.

«З початком війни багато людей покинули країну. З метою захисту прав та законних інтересів громадян Кабінетом міністрів було врегульовано особливість спадкування під час воєнного стану. Відтепер перебіг строку для прийняття спадщини або відмови від її прийняття зупиняється на час дії воєнного стану, але не більше ніж на чотири місяці», — розповідає нотаріус.

Документи на спадкування не обов'язково подавати нотаріусу особисто, можна їх надіслати поштою.

Олена Кравченко пояснює: «Спадкову справу нотаріус може завести на підставі заяви, надісланої поштою особисто спадкоємцем, проте справжність підпису має бути засвідчена нотаріусом або уповноваженою на те особою. Якщо ви знаходитесь поза межами України, необхідно звернутися до нотаріуса або відповідної консульської установи».

Олена Кравченко, нотаріус селища Оратів Вінницького району

Завести спадкову справу може будь-який нотаріус

З лютого минулого року подати заяву про прийняття спадщини можна до будь-якого нотаріуса в Україні. Це зроблено з метою збереження права на спадкування, оскільки багато українців змінили місце проживання через ведення бойових дій.

«Якщо вам необхідно оформити спадщину після померлого родича, раджу не зволікати з відвідуванням нотаріуса, а завчасно, до шести місяців, звернутися до нотаріальної контори та завести спадкову справу», — говорить Олена Кравченко.

Нотаріус наголошує і на основних правилах та особливостях оформлення спадкування, які залишаються незмінними в період воєнного часу, а саме: відкрити спадкову справу має право як державний, так і приватний нотаріус. Відкривається спадкова справа тільки один раз і тільки в одного нотаріуса.

Коли людина помирає, не залишивши чинного заповіту, її майно має бути розділене у порядку черговості. У цьому випадку пріоритет у спадкуванні мають чоловік/дружина і близькі родичі покійного. Особливо це стосується родичів, прописаних на житловій площі померлого.

Спадкоємцем за заповітом може бути будь-яка особа.

Заповіт можна скласти у сільській раді

Про особливості спадкування майна за заповітом Олена Кравченко розповідає: «Право на заповіт здійснюється громадянином особисто і вчинення його через представника не допускається. Неможливе також посвідчення заповіту від імені більше ніж однієї особи. Виняток — посвідчення заповіту подружжя, який складається чоловіком і дружиною щодо майна, що належить їм на праві спільної сумісної власності. Для складання та посвідчення заповіту громадянин може звернутися до будь-якого державного або приватного нотаріуса чи до уповноважених на це посадових осіб органів місцевого самоврядування (сільських та селищних рад)».

Нотаріус також уточнює, що заповідач може скласти заповіт щодо всього майна або щодо його частини.

Вона пояснює: «Наприклад, чоловікові належить будинок, земельна ділянка під будинком, а також земельна ділянка, надана для ведення товарного сільськогосподарського виробництва. Земельну ділянку власник хоче заповісти своєму онукові, а інше належне йому майно він у заповіт не включає. В такому випадку майно, не охоплене заповітом, буде спадкуватися спадкоємцями за законом».

Відповідно до закону малолітні та неповнолітні діти, повнолітні непрацездатні діти спадкодавця та непрацездатні батьки спадкодавця спадкують майно незалежно від змісту заповіту.

«З 24 лютого минулого року подати заяву про прийняття спадщини можна до будь-якого нотаріуса в Україні»

«У такому випадку вони спадкують половину частки, яка б належала кожному з них у разі спадкування за законом. Наприклад, батько залишив заповіт на земельну ділянку на сина. До нотаріуса з заявою про прийняття спадщини звернулася ще й дружина спадкодавця, а також дочка, яка є непрацездатною особою (інвалідом другої групи). Таким чином, з урахуванням

ст. 1241 ЦК дружині та дочці нотаріус видасть свідоцтва на 1/6 частку земельної ділянки, а син отримає свідоцтво на 2/3 частки за заповітом. Але слід пам'ятати, що сам факт складання заповіту ще не означає, що ви реально будете спадкоємцем, оскільки у заповідача є право змінити або скасувати заповіт у будь-який момент», — каже Олена Кравченко.

17.03.2023 року Президент України Володимир Зеленський ухвалив Закон України «Про компенсацію за пошкодження та знищення окремих категорій об'єктів нерухомого майна внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією російської федерації» (законопроект № 7198). Вказаним законом викладено в новій редакції частину 1 ст. 1221 Цивільного кодексу України, яка передбачатиме, що місцем відкриття спадщини для всіх територій України буде місце подання першої заяви, що свідчить про волевиявлення щодо спадкового майна, спадкоємців, виконавців заповіту, осіб, заінтересованих в охороні такого майна, або вимоги кредиторів.

Спадщину на земельний пай оформлять безкоштовно

Турбуючись про своїх пайовиків, компанія «Сігнет» бере на себе весь клопіт і витрати на переоформлення спадщини для них, а також консультує з усіх питань, які стосуються земельних ділянок.

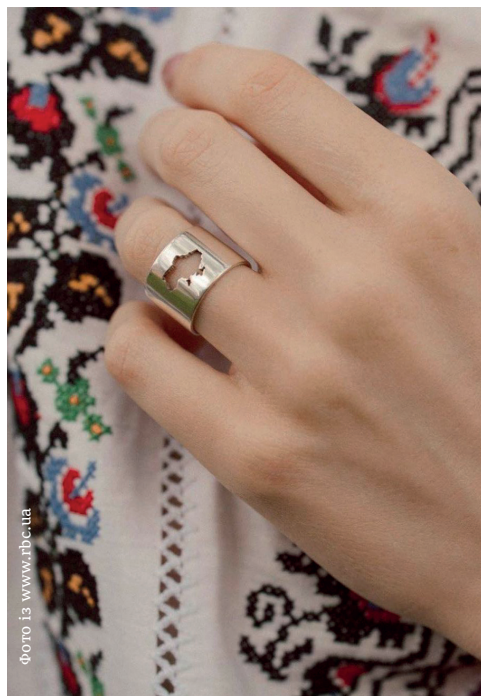
«Якщо ваша земельна ділянка знаходиться в оренді у компанії "Сігнет" і ви хочете переоформити спадщину, вам слід звернутися до менеджера із соціальної роботи "Сігнет-Центру", який відтепер є в кожному селі, або безпосередньо до інженера-землевпорядника земельного відділу компанії. Наші фахівці переоформлять спадщину безкоштовно. Якщо наш пайовик оформляє спадщину самостійно, "Сігнет" компенсує йому всі витрати», — розповідає начальник відділу землевпорядкування ТОВ «Сігнет-Центр» **Олександр Байдусь**.

Як український бізнес вийшов на закордонні ринки і з якими проблемами зіткнулися підприємці

Початок на стор. 1

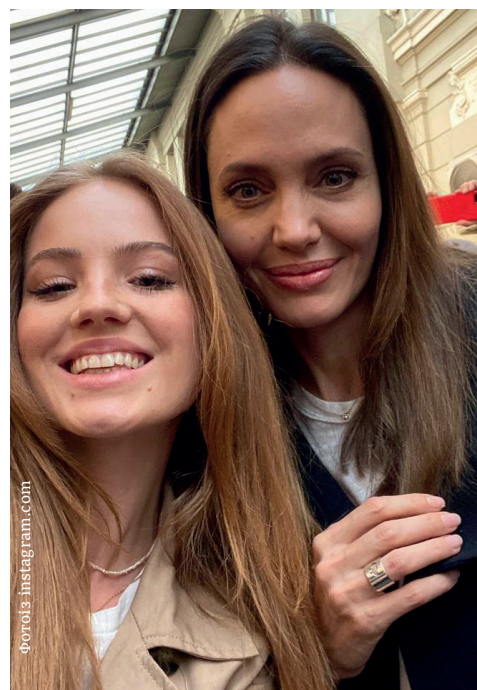
Пізніше Анна Немиряк створила колье та браслети з назвами міст України. Зараз має патріотичні сережки, каблучки, брошки.

«Перстень із картою і чоловічий тризуб — найпопулярніші прикраси. Їх часто замовляють на подарунок. У жовтні минулого року почала відправляти свої вироби за кордон. Коли відправляли перші прикраси до Німеччини, кілька ночей не спали. Це була велика колекція на кілька тисяч гривень. Її замовила представниця української діаспори, щоб віддячити людям, які допомагали українцям. Відправляли колекцію літаком. Нам видали номер посилки, і ми ледь не кожних пів години перевіряли, де вона

Обручка з картою України стала найпопулярнішою прикрасою року

знаходиться, а коли побачили, що втратили контроль, ледь не посивіли. Але наступного дня

Акторка Анджеліна Джолі популяризувала українські прикраси

подзвонила замовниця і прозвітувала, що все добре», — з посмішкою пригадує жінка.

За словами Анни, зараз найлегше відправляти замовлення у Польщу. Туди їде багато людей, тому посилки часто передають автобусами. Можна також відправити «Новою поштою», вартість доставки в середньому 350 гривень. Але час доставки — близько тижня.

«Коли відправляли перші прикраси до Німеччини, кілька ночей не спали»

«Патріотичні прикраси тепер на піку популярності. Ми не єдина фірма, яка створює такі речі, але людям це потрібно. Наші прикраси розлетілися по всьому світу. З Польщі їх пересилають і в Америку, і в Канаду, і навіть в Австралію», — каже засновниця бренду Анна Немиряк.

На роботу без військового квитка не приймуть

З 5 січня цього року вступив у дію новий порядок ведення військового обліку (Постанова КМУ № 1487 від 30.12.2022 року). Що варто знати про нові правила пересічній людині?

Діана Редька

Насамперед те, що військовий облік буде автоматизовано. Створюється Єдиний державний реєстр призовників, військовозобов'язаних та резервістів.

«Раніше, коли облік був паперовим, документи могли загубитися. Якщо людина своєчасно не звернулася до територіального центру комплектування та соціальної підтримки (раніше — військкомату) у разі переїзду на нове місце проживання чи інших змін, дані військово-облікових документів могли бути не актуальними. Людина навіть могла загубити військовий квиток, і роками це не створювало для неї жодного дискомфорту. У реаліях воєнного часу територіальні центри комплектування зіткнулися зі складнощами в обліку та необхідністю актуалізувати інформацію про військовозобов'язаних. Створення Єдиного державного реєстру зробить систему військового обліку прозорою, а інформацію

в ній — повною та актуальною. Також зараз розробляється можливість зв'язку цього реєстру з порталом «Дія». Коли зв'язок почне працювати, військовозобов'язані самі зможуть передавати про себе інформацію до Єдиного реєстру, наприклад, у разі зміни місця проживання», — розповідає начальник відділу персоналу та комунікацій ТОВ «Сігнет Холдинг» **Ольга Петренко**.

Ще одна новинка: інформація про військовий облік буде збиратися з різних джерел. Роботодавці звітуватимуть про прийом і звільнення військовозобов'язаних співробітників. Органи місцевої влади повинні будуть з'ясувати, чи збігається інформація про місце проживання військовозобов'язаного з реальними даними, а також виявляти призовників і військовозобов'язаних, які не стоять на військовому обліку. Центри зайнятості повідомлятимуть про реєстрацію військовозобов'язаних безробітних. Таким чином забезпечуватиметься повнота даних у Єдиному реєстрі.

«На роботу не прийматимуть без військово-облікового документа, оформленого належним чином. Якщо раніше людина, яка загубила військовий квиток, могла роками не мати по-

треби його відновити, то тепер оформлення на роботу без військового квитка або приписного посвідчення (для призовників) неможливе. Слід зазначити, що потрібно не просто мати при собі цей документ — необхідно, щоб він був належним чином оформлений. Наприклад, якщо у військовозобов'язаного є відмітка про зняття з військового обліку на попередньому місці проживання, обов'язково має бути і відмітка про взяття на облік на новому місці», — каже Ольга Петренко.

Згідно з новими правилами, жінки медичних і фармацевтичних спеціальностей повинні також стати на військовий облік.

Ольга Петренко пояснює: «Жінки, які отримали медичну освіту, але не перебували на військовому обліку до затвердження нового порядку (30 грудня 2022 року), повинні пройти процедуру постановки на такий облік. Для жінок новий порядок передбачає перехідний період — до 2026 року. Це означає, що до 2026 року жінки ще зможуть працювати без постановки на військовий облік».

Чоловікам варто також пам'ятати, що відтепер вони повинні ставати на військовий облік раніше. Згідно з порядком, що діяв раніше, юнаки зобов'язані були

ставати на військовий облік із 17 років. Тепер такий обов'язок виникає у рік досягнення 17-річчя, тобто в 16 років.

"Добрі сусіди" у вашому смартфоні

Читайте нас у Viber або Telegram

- Увімкніть на телефоні камеру та наведіть її на QR-код

- Перейдіть за посиланням, яке з'явиться на екрані

- Підпишіться на канал і читайте "добрих сусідів" де і коли зручно.

Telegram

Вайбер

«Ми хочемо максимально повно розповісти історію людини, яка була на війні, та показати, що вона там пережила»

Щоб зберегти пам'ять про кожного захисника України, на Прикарпатті почали створювати цифрові пам'ятні дошки — фотографії загиблих бійців з QR-кодом

Діана Редька

Тепер за допомогою мобільного телефону можна дізнатися історію життя загиблого бійця. Перший такий оцифрований монумент зробили на честь Юрія Ковальчука з Калуша.

«Започаткував додаток Bank of Memories **Андрій Меланчик** з Умані. Перша історія, яка там з'явилася — історія його мами, яка страждала на хворобу Паркінсона. Роздуми про те, як зберегти спогади про рідну людину, надихнули його на створення застосунку. Згодом почали створювали цифрові таблички з інформацією про цікаві архітектурні пам'ятки України. Проте під час карантину робота в цьому напрямку тимчасово зупинилася. Після того як загинув на війні мій брат Юрій, товариш Влад Цюпа запропонував мені зробити цифровий пам'ятник. Скануючи QR-код на пам'ятній дошці, потрапляєш у мобільний додаток Bank of Memories, де розміщена відеоісторія про військовослужбовця», — розповідає **Мар'яна Ковальчук**, учасниця проекту.

Уже в перші дні вторгнення 35-річний Юрій Ковальчук пішов на війну, бо, як каже сестра, «з дитинства мав підвищене почуття відповідальності». Чоловік був командиром протитанкового відділення роти вогневої підтримки десантно-штурмового батальйону легендарної 80-ї бригади.

«Сюжет для відеоролика про брата я писала два місяці. Напишу абзац, виправлю, поплачу, потім щось нове придумаю. Додавала фотографії, які мама скинула. Згодом побратими, котрі були на ротації, надіслали фото і відео. Ось і вийшов фільм, який до кінця я так і не можу подивитися», — каже Мар'яна Ковальчук.

Про героя може написати будь-яка людина

Учасники проекту створили громадську організацію «Спогади України» та запрошують усіх

Для родин загиблих цифрові пам'ятники створюють безкоштовно

небайдужих долучатися до ГО і допомагати створювати розповіді про героїв.

«Наразі наша команда — це десять волонтерів. Переважно це студенти, які допомагають у вільний час. Є також дружини загиблих героїв, які самі запропонували нам свою допомогу, бо час втрати дуже тяжкий, а наш проект для них — як розрада. Вони стали учасниками ГО і поширюють інформацію у своїх містах», — розповідає жінка.

«Скануючи QR-код на пам'ятній дошці, потрапляєш у мобільний додаток Bank of Memories, де розміщена відеоісторія про військовослужбовця»

Для родин загиблих цифрові пам'ятники створюють безкоштовно. Залишити заявку на створення цифрової пам'ятної дошки можна на сайті Bank of Memories. Також на сайті можна приєднатися до проекту і донатити.

«У мене зараз 40 запитів. Люди звертаються до нас особисто під час презентацій, які ми часто організуємо у різних містах, а також залишають на сайті заявки з номером телефону», — каже Мар'яна Ковальчук.

Текст для відеоролика про бійця створюють за однією схемою: від народження до сьогодення. У рідних просять фотографії, відео, а також контакти побратимів, бо ті часто знають значно більше, ніж рідні.

«Інколи буває складно знайти

фото і відео. Наприклад, герой лише два тижні провоював і загинув, не було ні світлин з війни, ні історій про нього від побратимів. Тому робимо акцент на житті до війни. Або інший випадок: дитинство було важким, тому мало фото та історій, тож ми робимо акцент на іншому — яким був солдат на війні. Обов'язково даємо матеріал на погодження рідним. Далі робимо озвучування, після цього знову погоджуємо, бо буває, що, прослухавши історію, знаходять ще помилки. Насправді це найскладніший та найдовший процес: зібрати первинну інформацію, все скласти разом і погодити», — розповідає Мар'яна Ковальчук.

Що ж стосується часу, який витрачається на створення цифрової дошки, то тут усе індивідуально. Жінка пояснює: «Все залежить від того, скільки є інформації. Я не даю людям конкретного терміну, бо розумію, що їм потрібен час, аби все обдумати. Коли рана свіжа, то людина виговорює на

Мар'яна Ковальчук створила цифровий пам'ятник загибшому брату Юрію Ковальчуку

емоціях особистий біль, а нам треба не лише це, а й точна інформація. Написання тексту триває приблизно два тижні. Відео монтуємо два-три дні, а якщо чекаємо на коментарі або фото від побратимів, то й довше, адже не завжди можна їм телефонувати. Вже коли приїжджають на ротацію, тоді ми можемо з ними спілкуватися».

Історію кожного героя команда проекту проживає разом із родичами

«Важко, бо всю інформацію пропускаєш через себе. Ось нещодавно розмовляла з жінкою, у неї буквально недавно загинув чоловік, залишилося троє маленьких дітей. Він зі Львова, був істориком, з 2014 року брав участь в АТО. Вона розповідала про його життя, цитувала його слова, говорила з болем та сльозами. Той, хто сам не пережив такої втрати, не зрозуміє, не відчує того болю. Я знаю, як розмовляти з рідними загиблих, бо розумію їх. І від того, що я когось можу підтримати, мені стає легше, я відчуваю свою потрібність. Це мій внесок у загальну справу. Наш проект — це найменше, чим ми можемо віддячити загиблим хлопцям», — розповідає учасниця громадської організації.

Основне завдання учасників ГО «Спогади України» — розпитувати, писати і створювати відеоролики, поки історія твориться на наших очах і поки живі люди, які були поруч із загиблими воїнами.

«Ми хочемо максимально повно розповісти історію людини, яка була на війні, та показати, що вона там пережила. Аби інші люди, до війни нібито й не причетні, хоч трішки відчули свою дотичність. Бо насправді, якби кожен дбав лише про своє життя, ми давно були б в окупації. А завдяки цим тисячам, які заради загального блага поставили під загрозу своє життя, ми ще розмовляємо українською і живемо в Україні, маємо можливість жити й розвиватися. Якщо наші герої віддали найважливіше — своє життя — задля спокою та миру, то ми маємо зробити так, аби знали про них не тільки ми, а й наші діти і внуки», — каже Мар'яна Ковальчук.

Від лаборанта – до завідувача лабораторії, від тракториста – до агронома: можливості кар'єрного росту у «Сігнеті»

Початок на стор. 1

Я зі свого боку старалася швидко вникнути в роботу, аби допомагати, особливо коли був час пік у лабораторії», – пригадує Владислава Лопатинська.

Знайомство дівчини з компанією та зі своїми безпосередніми обов'язками було довгим. Проте, як стверджує Владислава, лише за таких умов можна детально вивчити свою роботу і спокійно та без стресу її виконувати.

Вона розповідає: «Потім ще три тижні у січні була переддипломна практика, тоді завідувач лабораторії сказала, що буде елеватор у Козятині, і мене з іншими практикантами готові взяти туди на роботу. Після закінчення коледжу я працювала з лютого по жовтень у Андрушках, а відколи відкрився елеватор у Козятині, я працюю там».

Владиславі 21 рік, зараз вона працює у Козятині завідувачем лабораторії.

Дівчина пояснює: «Завдяки тому, що компанія надає можливість працювати зі студентської лави, та завдяки колегам, які готові навчати і ділитися досвідом, мої знання з кожним роком примножувалися. Я щаслива, що мені дали такий шанс проявити себе. Головне – не боїтися, а йти і пробувати».

Владислава Лопатинська не приховує, що перший сезон на новій посаді для неї був нелегким.

«Мені пощастило, що я працювала у цьому ж колективі на посаді лаборанта в Козятині. Ми гарно знаємо одне одного, дружно працюємо, та й взагалі наша команда дуже сильна. Коли я стала керівником, колеги мене підтримували. Отримала колосальну підтримку від завідувача лабораторії у селі Андрушки Наталії Гуцулюк», – говорить Владислава.

Погодні умови минулого року видалися несприятливими, і це додало турбот працівникам компанії.

«Минулий сезон був не схожим ні на який інший. Ми приймали зерно, яке мало високу вологість. Роботи було неймовірно багато, і час пік тривав у нас весь сезон. Взимку вже було легше, ми відвантажували зерно, а у вільний час проводили навчання

Завідувач лабораторії елеватора с. Козятин Владислава Лопатинська (ліворуч) із колегами

персоналу. Навчатися потрібно постійно, ми щодня читаємо спеціалізовану літературу, все обговорюємо, щоб у новому сезоні було легше працювати і не виникало ніяких проблем», – розповідає Владислава Лопатинська.

За словами Владислави, попри постійне навантаження на роботі, працює вона із задоволенням.

«Підтримка і турбота колег надихають ще більше працювати, щоб мати гарний результат і не підвести колектив. Хоча роботи й багато, часу вистачає і на відпочинок, і на хобі, я встигаю відновлювати сили», – каже вона.

«Отримала колосальну підтримку від завідувача лабораторії у селі Андрушки Наталії Гуцулюк»

Підтримувати працівників у будь-яких ідеях та починаннях – нормальна практика у «Сігнеті». Адже важливо, щоб кожен у компанії почувався комфортно на своєму робочому місці. Прикладом цього може слугувати історія агронома **Ярослава Солом'яного**, який розпочинав працювати у компанії на посаді тракториста.

«Я здобував освіту на факультеті агротехнологій у Подільському аграрному університеті. На початку 2021 року я прийшов працювати у "Сігнет" трактористом. Як тільки отримав диплом, вирішив випробувати свої знання на практиці в агрономії. Уже в липні того ж року пройшов стажування і був переведений

на посаду агронома. Я задоволений своїм вибором, професія мені подобається», – розказує Ярослав.

Здавалося б, робота агронома більш стресова, адже щосезону виникають нові непередбачувані обставини.

Проте хлопець роз'яснює: «Авжеж, у роботі агрономів постійно присутні стрес та напруга. Проте агрономія – перспективна галузь, є можливість постійно розвиватися, дізнаватися щось нове і рости. Тим більше – у "Сігнеті". Компанія перспективна, особливо приваблює використання найновіших технологій».

Ярослав Солом'яний прийшов у «Сігнет» уже з досвідом агронома, проте не у вирощуванні зернових культур.

Технолог із агрономії Ярослав Солом'яний

«Я працював два роки на ягідниках. Але мені не сподобався цей напрямок: не ті масштаби технологій. Коли розпочав роботу у "Сігнеті", колеги мені дуже допомагали, бо для мене все було нове. Звісно, я мав базу знань із університету, але на практиці не завжди все так, як книжка пише», – каже хлопець.

Проте скільки б років досвіду ти не мав, будучи агрономом, навчатися доводиться завжди. Ярослав пояснює: «Все розвивається стрімко, тож ми постійно вчимося. Треба підтримувати свої знання на рівні розвитку компанії і технологій. Читаю книги, статті, дивлюся відео. Часто обговорюємо з колегами цікаві питання, даємо один одному рекомендації, запитуємо порад, бо у колективі є колеги з досить великим досвідом роботи».

«Будучи агрономом, навчатися доводиться завжди»

За словами агронома, хоч найгарячіша пора у роботі – літо й осінь, проте взимку також ніколи нудьгувати.

«Взимку складаємо плани на рік, намічаємо структури посівів. Я захоплююся кожним процесом у нашій роботі, складно виділити щось одне. Вважаю, що професія має бути водночас і хобі, вона повинна настільки подобатися, щоб було бажання постійно в усьому розбиратися. Чудово, що наша компанія цьому сприяє і є можливість перейти з одного напрямку в інший. Але ініціативи компанії недостатньо, важлива також наполегливість працівника, готовність учитися і розвиватися, тоді все вийде», – каже Ярослав Солом'яний.

Найбільше хлопець цінує в компанії не лише нові технології та можливості розвитку, а й стабільність.

Він говорить: «Як нам показав цей рік, стабільність і впевненість у завтрашньому дні дуже важлива. Працюючи у "Сігнеті", ти знаєш: що б там не було, але настане завтра, буде робота і буде зарплата».

Козятинський елеватор перейшов на альтернативні джерела енергії

Минулий рік був нетиповим для елеваторів не лише через воєнні дії в країні, а й через погодні умови, що суттєво вплинули на якість зерна. А чим гірша його якість і більша вологість, тим складніший процес приймання

Діана Редька

«**Н**а елеватор поступала кукурудза, зерно якої було пошкоджене та мало високу вологість. Так було не лише у нашому господарстві, а й практично в усіх покладавців, бо якраз у період збирання кукурудзи йшли дощі. Тож нам доводилося ділити зерно на класне і некласне. Важко було складати партію для сушіння та очистки, проте ми впоралися», — розповідає начальник елеватора у селі Андрушки **Сергій Гуцулюк**.

Проблеми з електроенергією були вирішені за рахунок встановлення генераторів на обох елеваторах, тож працювали вони безперебійно. Проте й інших проблем вистачало.

Сергій Гуцулюк згадує: «Сезон був для нас дійсно незвичним. Ми працювали в основному з давальницьким зерном, власного майже не було. Від давальців приймали сою, кукурудзу, соняшник і пшеницю. До нас зерно відправляли тоді, коли у Козятині не встигали приймати».

На елеваторі у Козятині приймали тільки кукурудзу та соняшник. Обсяги зібраного і просушеного зерна були набагато меншими, ніж минулого сезону.

«Сушку кукурудзи ми завершили вже 15 січня. На полі також закладали зерно в рукави — при-

На елеваторі у селі Андрушки вже повністю відвантажили сою та соняшник

близно 12 тисяч тонн. Близько 8% усього обсягу зерна, прийнятого на елеватор, становило зерно покладавців. Це значно менше, ніж у попередньому сезоні. Можливо, через воєнні дії люди менше засіяли поля. Вплинули також погодні умови, врожаї були низькими», — розповідає начальник елеватора у селі Козятин **Олександр Діденко**.

З року в рік ціни на газ встановлюють усе нові рекорди, особливо напередодні сезону масового сушіння зерна. До економічних факторів додаються ще й політичні. Тому ще навесні минулого року на елеваторі у Козятині прийняли рішення про перехід на альтернативні види джерел енергії.

«У березні 2022 року був розроблений проєкт реконструкції зерносушарки з переведення на альтернативні види енергії, виконані будівельно-монтажні роботи, встановлено чотири теплогенератори загальною потужністю 24 МВт, а також лінія приймання з автотранспорту та накопичувальний бункер добо-

вого запасу для пелет із завантаженням в бункери теплогенераторів. Роботи виконали до приймання соняшнику. Проведені пусконаладжувальні роботи та автоматизація технологічних процесів з виведенням на пульт управління елеватора. Тож соняшник і кукурудзу у цьому сезоні ми сушили "на пелетах". Випробували різні види пелетів: дерев'яні, соняшникові, висівкові, зерновідходи. Також проведено навчання змінних майстрів, операторів пульта управління та операторів теплогенераторів з пожежної безпеки, охорони праці, технології сушіння на пелетах. Результати сушки оптимістичні, затрати практично окупилися», — говорить Олександр Діденко.

Встановлення твердопаливного котла на елеваторі дозволило не лише зекономити на паливі, а й створити нові робочі місця.

«Ми прийняли на роботу операторів теплогенераторів, провели підготовку та навчання працівників, оскільки це нова спеціалізація, досвіду роботи з

даним видом обладнання не було, приходилося навчатися на ходу. Це дуже гарячий і відповідальний цех, де треба контролювати температуру, своєчасність завантаження, чистку та бистроту зупинки котлів при аварійних відключеннях електроенергії і бути обережним, своєчасно реагувати на всі зміни в роботі не тільки теплогенераторів, а всіх шахт зерносушарки, тим більше що відключення електроенергії в період збору кукурудзи складали до 16 годин на добу», — каже начальник елеватора у селі Козятин.

«Ми прийняли на роботу операторів теплогенераторів, провели навчання працівників, оскільки це дуже гарячий цех, де треба контролювати температуру і бути обережними»

Наразі на обох елеваторах триває відвантаження зерна, проте повільними темпами.

Сергій Гуцулюк пояснює: «Станом на середину березня відвантаження відбувається у дуже малих об'ємах, адже тимчасово зупинився зерновий коридор. Як тільки він відновиться, ми продовжимо відвантаження кукурудзи. Сою і соняшник уже відвантажили».

Паралельно з відвантаженням на елеваторах розпочали також ремонтні роботи. Зараз у Козятині проводять зачистку зерносушарок, теплогенераторів, діагностику та підготовку до ремонту технологічного і електротехнічного обладнання, а з 1 квітня планують розпочати будівництво складу для зберігання зернових і пелет.

Цукровий завод «Сігнета» відновлює свою роботу

Цьогоріч у структурі посівних площ «Сігнета» знову з'явиться цукровий буряк, отож після річної перерви у компанії готуються до початку сезону цукровиробництва

Лідія Дербіга

«Оскільки завод цілий рік не працював, ми заздалегідь розпочинаємо ремонт. Плануємо ремонтні роботи з відновлення

працездатності обладнання та роботи з покращення технічного стану будівель та споруд. Працювати над цим починаємо вже у квітні, за планом ремонт триватиме до середини вересня, а там уже й розпочнеться сезон переробки цукрових буряків. Основні цілі нового сезону — відновити виробничі потужності, ефективно працювати, отримати показники на рівні

попереднього виробничого сезону, а то й кращі», — розповідає головний інженер цукровиробництва ТОВ «Сігнет-Центр» **Андрій Осипенко**.

Відновлення роботи цукрового заводу забезпечить роботою сезонних робітників.

«Зараз приймаємо працівників на ремонтний період. Усього потрібно 92 людини, поки що ми прийняли лише половину

штату. Працівників на сезон цукровиробництва прийматимемо влітку, всього плануємо найняти на роботу приблизно 240 чоловік», — каже Андрій Осипенко.

Бажаючі працювати на цукровому заводі цього сезону можуть телефонувати старшому інспектору з кадрів «Сігнет-Центр» **Оксані Косянчук** за номером +38(050)36-61-852.

«Варто зробити кілька перших мазків фарбою, і все виходить»: як у «Сігнет-Центрі» навчалися петриківському розпису

Російська агресія не тільки об'єднала всіх українців, а й стимулювала більше і глибше вивчати українську культуру, традиції, мистецтво

Діана Редька

У «Сігнеті» ще задовго до початку війни влаштували для підписників у соціальних мережах конкурси, у яких треба було розповісти про українські традиції чи національні страви. За словами директора з комунікацій та персоналу ТОВ «Сігнет Холдинг» **Ольги Петренко**, дописи та конкурси на українську тематику в останній рік набрали значної популярності серед усіх інших.

«Коли російська агресія має на меті стерти з лиця землі українську мову та культуру, ми повинні ще більше берегти їх, плекати, популяризувати. Нещодавно для підписників нашої фейсбук-сторінки, вайбер- та телеграм-каналів "Добрі сусіди" ми провели мовний конкурс "Солов'їна". За умовами конкурсу учасники повинні були пригадати найбільш яскраві слова, які вживаються лише в окремих регіонах України. Ми отримали понад 500 унікальних українських слів із різних регіонів України», — розповідає Ольга Петренко.

У день народження Тараса Шевченка, 9 березня, у «Сігнет-Центрі» провели майстер-клас із петриківського розпису. Працівниці компанії говорили про українське мистецтво, вчилися малювати і комбінувати кольори.

«Ми отримали понад 500 унікальних українських слів з різних регіонів України»

«Окрім солов'їної мови, українці мають і самобутню культуру. Яскравий та всесвітньо відомий її приклад — декоративне народне малярство: петриківський розпис. Ми хотіли ближче познайомити людей із цим видом народного мистецтва. Тож для жіночого колективу компанії "Сігнет" організували майстер-клас із петриківського розпису. Близько

Працівниці компанії «Сігнет-Центр» відтворили назву компанії у стилі петриківського розпису

п'ятдесяти учасниць практикувалися розписувати полотна технікою петриківського розпису під керівництвом досвідчених майстринь. До майстер-класу ніхто з них із цією технікою не був знайомий. Учасниці вчилися працювати з кольором, фактурою, тінню. Спочатку рухи були невпевненими, відчувалося хвилювання. Але дуже скоро учасниці натренувалися і вже могли кількома плавними мазками намалювати казкову квітку», — каже директор з комунікацій та персоналу ТОВ «Сігнет Холдинг».

До майстер-класу жодна з учениць не стикалася з такою технікою малюнку

Адміністратор обліку **Катерина Острожинська** каже, що писати картини у стилі петриківського розпису непросто, проте захоплююче.

Вона розповідає: «Це були приємні враження. Ми спробували відкрити в собі нові здібності, поспілкувалися з колегами і гарно провели час. Було цікаво дізнатися, звідки походить це мистецтво, які є техніки. Людині,

яка взагалі не має навиків малювання, спочатку складно. Але варто зробити кілька перших мазків фарбою, і все виходить. А якщо ти ще не дуже впевнений у своєму вмінні, можна спочатку легенько навести олівцем контури майбутнього малюнка, а потім уже працювати фарбами. Дуже цікаво також експериментувати з кольорами, поєднувати їх і малювати пальчиками».

Колеги працювали у команді, таким чином вони вчилися не лише у майстрів, а й одна в одній.

Ольга Петренко додає: «Було дивовижно, коли після трьох годин роботи білі полотна зацвіли яскравими барвами. Учасниці працювали у групах, кожна група створювала окреме полотно. Коли закінчили розпис і зібрали разом усі полотна, учасниці повірити не могли, що цю красу вони створили власними руками».

Жінки не лише спробували техніку петриківського розпису, а й мали гарний шанс провести час у колі колег, поспілкуватися, зарядитися позитивною енергією.

«Команди формували шляхом жеребкування, аби ми могли ближче познайомитися з колегами з інших відділів. Наша команда складалася з художників-аматорів. Круто, що компанія дає нам можливість пізнавати щось нове та проявляти себе», — говорить Катерина Острожинська.

«Ми отримали багато позитивних емоцій, адже петриківський розпис — це наше рідне, українське мистецтво», — каже менеджер соціальної сфери села Харліївка **Тетяна Кравчук**.

Результатом майстер-класу всі учасники задоволені.

«Я б і далі щось малювала, було б чудово, якби такі майстер-класи стали у нашій компанії традицією. Ми дуже готувалися, прийшли у вишиванках. На майстер-класі панувала чудова атмосфера», — розповідає головний технолог цукровиробництва **Алла Литвин**.

Працівниці «Сігнет-Центру» зізнаються, що такий майстер-клас надихнув усіх далі вивчати українську культуру.

«Дуже цікаво дізнаватися, чим багата наша Україна. Наступне, що я хотіла б відвідати — це майстер-клас із гончарства. Було б цікаво виготовити якусь тарілочку, створити власними руками щось дійсно цінне», — каже Катерина Острожинська.

**«Сігнет-Центр»
запрошує на роботу:**

Змінний інженер-технолог
(цукровий завод)

Електромонтер з обслуговування електроустановок

Тракторист-машиніст, техніка CASE

Місце роботи – с. Андрушки,
Житомирська область

Більше інформації за телефоном:
050-366-18-52